

A 2019. évre vonatkozó Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (OGYHT'19)

Budapest, 2018. október 17.

Impresszum

Jelen dokumentumot az Innovációs és Technológiai Minisztérium készítette.

A dokumentum utánnomása – akár bővített vagy kivonatos változatban is –, fénytechnikai úton történő sokszorosítása (fénymásolás, mikrofilm, vagy egyéb sokszorosítási mód) kizárólag az Innovációs és Technológiai Minisztérium írásbeli hozzájárulása esetén engedélyezett. A dokumentum szerkezeti tagolásának, illetve felosztásának átvétele, felhasználása tilos! A dokumentumot harmadik fél részére átadni, értékesíteni kizárólag az Innovációs és Technológiai Minisztérium írásbeli hozzájárulásával lehet. A törvény megsértése, illetve a szerzői jogok sérelme jogi következményekkel jár.

Kiadás

Változat: 01/2019, 2018. október 17.

©2018 Minden jog fenntartva.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Mellékletek	4
Vezetői összefoglaló	5
Összefoglaló.....	6
Kibocsátás.....	6
Gyűjtés, előkezelés és hasznosítás	7
Költségkeret	8

Mellékletek

1. melléklet: Csomagolási hulladékok – 2019. évi gyűjtési és hasznosítási terv
2. melléklet: Elektromos és elektronikus berendezésekből képződött hulladékok – 2019. gyűjtési és előkezelési terv
3. melléklet: Gumiabroncsból és akkumulátorból képződött hulladékok - 2019. évi gyűjtési és hasznosítási terv

Vezetői összefoglaló

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM), mint állami hulladék-gazdálkodást közvetítő szervezet szervezi és irányítja a termékdíj-köteles termékekkel kapcsolatos hazai hulladékgazdálkodást.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet feladata a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) értelmében az Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (a továbbiakban: OGYHT) előkészítése. Az OGYHT a magyarországi környezetvédelmi termékdíj-kötelezettséggel érintett termékekből képződött hulladékok egy teljes naptári évre keletkező mennyiségének nyomon követésére, gyűjtésére és előkezelésére/hasznosítására vonatkozó feladatok teljesítését tartalmazza, a Ktdt. 21. § által meghatározott feltételeknek megfelelően. Az OGYHT világosan bemutatja, hogy az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet az adott évre vonatkozóan milyen hulladékgazdálkodási mennyiségekkel számol.

Az OGYHT az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet pénzügyi és gazdasági terve is, mely egyúttal a Ktdt.-ben előírt feladatok finanszírozását is tartalmazza.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet szakmai feladataira, a hulladékgazdálkodás részfinanszírozására rendelkezésre álló központi költségvetési előirányzat 2019. évre 14 650 000 eFt.

Összefoglaló

Kibocsátás

A kibocsátott termékdíjköteles termékek mennyisége alapján a Ktdt., illetve a *csomagolásról és a csomagolási hulladékokkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről* szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, az *elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről* szóló 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet és az *elem- és akkumulátorhulladékról* szóló 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet határozza meg a szükséges hulladékhasznosítási arány mértékét.

Az Európai Unió a csomagolási hulladékokra, az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaira és a hulladékká vált akkumulátorokra is minimálisan teljesítendő hasznosítási arányokat határoz meg. Ezek alapja a keletkezett hulladékmennyiség, ill. elektromos és elektronikus berendezéseknél a forgalomba hozott termékek mennyisége, ugyanakkor csomagolás és akkumulátor esetén is megállapítható, hogy a keletkezett hulladékmennyiség közel azonos a forgalomba hozatallal.

A 2017. évi tényadatok és a 2018. I. félévi NAV termékdíj-bevallási adatok alapján 2018. évben is folytatódik a **csomagolás** kibocsátás évek óta tartó növekedése, 2018. I. félévi termékdíj-bevallás adatai alapján éves szinten 2%-kal. Ez a papír és a társított csomagolószerek kibocsátásának mintegy 4%-4%-os visszaesése nyomán ugyanakkor a korábbi várakozások alatt marad. A csomagolószerek kibocsátásának növekedése európai tendencia, főbb kiváltó okai a következők:

- a háztartások fogyasztásának növekedése: az évek óta tartó növekedési ütem csökken, de várhatóan 2019. évben is 3% körül marad,
- a fokozódó városiasodás, az egyszemélyes háztartások számának növekedése (kisebbségi kiegészítések, nagyobb arányú csomagolás),
- a csomagolt zöldség-gyümölcs térnyerése a csomagolatlanhoz képest,
- a távértékesítés növekedése (többszörös csomagolás),
- utcai fogyasztásra szánt („to-go”) termékek térnyerése,
- az egyutas italcsomagolások térnyerése az újratölthető, többutas csomagolásokkal szemben.

Elektromos és elektronikus berendezések esetében a gazdasági válságot követően 2014. évben indult meg a kibocsátás növekedése. 2015. január 1-től a Ktdt. tárgyi hatálya elektromos berendezések esetében jelentősen bővült, az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet tárgyi hatálya ugyanakkor változatlan maradt. 2017-ben a kibocsátás növekedése az előző évihez képest több mint 14% volt, 2018-ban várhatóan 25%, 2019-ben 20% felett lesz. A növekedés mögött nagyrészt a háztartási nagygépek megnövekedett kibocsátása (2016-ban 35%, 2017-ben 13% az előző évihez képest), valamint a szórakoztató elektronika, az ellenőrző és vezérlő berendezések és az adagoló automaták kibocsátás növekedése áll (2017-ben valamennyi 50% fölött). Ehhez a növekedéshez kismértékben hozzájárult az Innovációs és Technológiai Minisztérium évek óta tartó Otthon Melege programja is: ennek keretében 2016-ban hűtő- és fagyasztógépeket, 2017-ben hűtő-, fagyasztó-, mosó- és mosó-szárítógépeket, valamint kazánokat cserélhettek le a háztartások. A program folytatása 2019-ben tervezett.

A fenti fogyasztás-növekedés mellett figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv (a továbbiakban: WEEE irányelv) 2. cikk (1) bekezdése értelmében az irányelv rendelkezéseit 2018. augusztus 15. napjától valamennyi elektromos és elektronikus berendezésre alkalmazni kell (nyílt hatály). A termékdíjköteles E+E termékekből keletkező hulladékok kibocsátása 2019. évben a 2017. és a 2018. évekhez hasonlóan minden eddiginél magasabban, 243 ezer tonna körül várható.

Az E+E hulladékokra vonatkozó számadatok a WEEE irányelv alapján 5 kategóriában kerültek megadásra, figyelembe véve az irányelv IV. melléklete szerinti berendezés-kategóriák közötti megoszlását.

Gumiabroncsoknál az egyéni hulladékkezelést választó gyártók részaránya – az elmúlt évek tendenciáit figyelembe véve és a NAV által rendelkezésre bocsátott információk alapján – várhatóan nem változik, a kibocsátás arányában 60-65% körül lesz. A kibocsátás 2016-ban 8%-kal, 2017-ben az előzetes adatok szerint 11%-kal nőtt, melynek egyik oka a növekvő mértékben gyarapodó gépjármű állomány, amely 2017-ben már 16%-kal volt nagyobb, mint 2012-ben. A 2018. év I. és II. negyedévi termékdíj-bevallási adatok alapján kisebb, de legalább 5% feletti növekedés prognosztizálható.

Akkumulátor anyagáramban az egyéni hulladékkezelést választó kötelezettek által kibocsátott mennyiség aránya 2016. évre 20% alá csökkent, 2017. évben is 18% volt. A kibocsátás várhatóan 2019-ben nem fogja meghaladni a 30 ezer tonnát.

Gyűjtés, előkezelés és hasznosítás

Az országos teljesítést az ITM által megrendelt szolgáltatás, az egyéni hulladékkezelést választó gazdálkodó szervezetek által elvégzett és az egyéb független teljesítések összessége adja ki.

Az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet finanszírozási mozgásterét a központi költségvetés előirányzata határozza meg, mely 2019-ben a 2017-2018. évihez képest 3 milliárd Ft-tal emelkedett. Ez az emelés lehetővé teszi az egységnyi finanszírozás széleskörű, számottevő növelésén keresztül a hulladékgyűjtés és -hasznosítás megelőző években bekövetkezett energia-, logisztikai- és személyi költségek növekedésének figyelembe vételét.

Tekintettel arra, hogy a közszolgáltatói rendszer finanszírozása nem az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet feladata, hulladékgazdálkodási közszolgáltatók lakossági gyűjtésével kapcsolatos tételek nem szerepelnek a csomagolási hulladéokra vonatkozó táblázatban.

A hasznosításra került **csomagolási hulladék** az elkülönített (szelektív) gyűjtéssel lefedett területek növekedésével és a házhoz menő gyűjtés elterjedésével emelkedett jelentősen, 2019. évben várhatóan kis mértékben szintén emelkedik.

Lakossági eredetű műanyag csomagolások hulladékainál a PET, PP+HDPE és egyéb (fólia) frakciók eltérő másodnyersanyag árakkal és hasznosítási költségekkel rendelkeznek, ezért az OGYHT is eltérő egységnyi finanszírozást irányoz elő.

Üveg csomagolási hulladékok esetében a fogyasztói gyűjtés (vendéglátóipar, kereskedelem) tovább fokozható, a finanszírozással érintett mennyiség növelése és a 2017. évtől megnövelt egységár is ezt ösztönözte. A hasznosítás az EU csomagolási irányelvben előírt 60%-s arányhoz tovább közelít, elérése, illetve az Európai Bizottságnak a körforgásos gazdaságról szóló intézkedés-csomagjának új, magasabb célszámai ugyanakkor a mainál jelentősen sűrűbb lakossági gyűjtőhálózatot vagy gazdasági ösztönzött igényel, még a kötelező kereskedelmi visszavétel 2018. évben történt kiterjesztése mellett is.

Fa csomagolási hulladék esetében az egységnyi támogatás 2013 óta 6 Ft/kg-ról fokozatosan emelkedett a 2019. évi 13 Ft/kg összegre, hogy segítse az anyagában történő hasznosítást az energetikai hasznosítással (égetés) szemben. Az EU Körforgásos Gazdaság csomagjában 2025-re előirányzott 25% teljesüléséhez ugyanakkor szemléletváltás is szükséges: a gyűjtés jelentős – és a raklapokon túlmenő – kiszélesítésére is szükség van, továbbá elengedhetetlen a közszolgáltatói hulladékudvari gyűjtés biztosítása.

Elektromos és elektronikus berendezéseknél 2019. évben a finanszírozott mennyiség mintegy 4 300 tonnával emelkedik.

Gumiabroncsnál a kibocsátás növekedését a gyűjtés-hasznosítás finanszírozott mennyisége évek óta nem követte, ez 2018-ban jelentős mennyiségi emeléssel került korrigá-

lásra, 2019-ben a különböző hasznosítás eltérő jellemzőit figyelembe vevő egységár emelés szükséges.

A korábbi évekhez hasonlóan az akkumulátor és a gumiabroncs anyagáramoknál, valamint papír, műanyag, fa és kereskedelmi alumínium csomagolószernél lehet számítani számottevő egyéni hulladékkezelési teljesítményre.

Költségkeret

Állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet 2019. évi költségvetési összesítő táblázata

Hulladékáram	Összes költség	
	Gyűjtés+Előkezelés+Hasznosítás	
	Nettó	Bruttó
	eFt	eFt
Csomagolás	5 668 088	7 198 471
E+E	3 382 193	4 295 385
Gumiabroncs	573 000	727 710
Akkumulátor	325 390	413 245
Mindösszesen	9 948 671	12 634 811

Hulladékgazdálkodási feladatok ellátására szolgáló bevétel	11 535 433	14 650 000
Gyűjtés és hasznosítás finanszírozása	9 948 671	12 634 811
Társadalmi tudatformálás	807 480	1 025 500
Iparfejlesztés	638 601	811 023
Rendszerműködtetés + tartalék	140 681	178 666

1. melléklet**Csomagolási hulladékok - 2019. évi gyűjtési és hasznosítási terv**

	Papír	Fém (alumínium nélkül)	Alumínium		Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen
2019. évi kibocsátás terv (kg)	452 963 300	59 252 200	29 285 300		339 562 500	140 369 300	249 136 400	27 409 700	1 757 800	1 299 736 500
2019. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	435 515 200	59 033 900	17 117 700		321 614 600	140 369 300	245 215 300	27 408 100	1 757 800	1 248 031 900
2019. évi kibocsátási terv az egyéni hulladékkezelőkre (kg)	17 448 100	218 300	12 167 600		17 947 900	0	3 921 100	1 600	0	51 704 600
Egyéni teljesítők aránya	3,9%	0,4%	41,5%		5,3%	0,0%	1,6%	0,0%	0,0%	4,0%
EU-célérték újrafeldolgozási arány	60%	50%			22,5%	60%	15%			55%
EU-célérték összes hasznosítás aránya										60%

Tervezett kollektív finanszírozás

	Papír	Fém (alumínium nélkül)	Alumínium		Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen
Lakossági elkülönített gyűjtésből származó hulladék előkezelése, (kg)								tisztán 1 950 000		1 950 000
Lakossági elkülönített gyűjtésből származó hulladék hasznosítása (kg)	35 000 000			PET	23 400 000	26 600 000		vegyes papírban 500 000		98 100 000
				PP+HDPE	3 960 000					
				egyéb	8 640 000					
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás, (kg)						13 000 000				13 000 000
Ipari gyűjtés és hasznosítás, (kg)	299 425 000				56 500 000	12 000 000	30 800 000	1 200 000		399 925 000
Összes anyagában hasznosulás kollektív részfinanszírozással (kg)	334 425 000	0	0		92 500 000	51 600 000	30 800 000	3 650 000		512 975 000

Egyéni gyűjtés és anyagában hasznosítás (kg)	12 427 300	31 600	2 098 700		12 809 000	0	4 679 100	0	0	32 045 700
Független gyűjtés és anyagában hasznosítás (kg)	53 000 000	58 000 000			3 000 000	3 600 000	6 000 000	4 000 000	200 000	127 800 000
Összes anyagában hasznosítás (kg)	399 852 300	60 130 300			108 309 000	55 200 000	41 479 100	7 650 000	200 000	672 820 700
Összes anyagában hasznosítás (%)	88%	68%			32%	39%	17%	28%	12%	51,8%
Energetikai hasznosítás (kg)	40 000 000	0			75 000 000	0	3 700 000	17 000 000	0	135 700 000
Összes hasznosítás (kg)	439 852 300	60 130 300			183 309 000	55 200 000	45 179 100	24 650 000	200 000	808 520 700

62,2%

	Papír	Fém (alumínium nélkül)	Alumínium		Műanyag	Üveg	Fa	Társított	Egyéb	Összesen nettó
Lakossági előkezelés, nettó (Ft)								tisztán 62 400 000		62 400 000
Lakossági hasznosítás, nettó (Ft)	63 000 000			PET	442 260 000	385 700 000		vegyes papírban 17 500 000		1 295 820 000
				PP+HDPE	110 880 000					
				egyéb	276 480 000					
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás, nettó (Ft)						403 000 000				403 000 000
Ipari gyűjtés és hasznosítás, nettó (Ft)	1 527 067 500				1 695 000 000	240 000 000	400 400 000	44 400 000		3 906 867 500
Összesen, nettó (Ft)	1 590 067 500	0	0		2 524 620 000	1 028 700 000	400 400 000	124 300 000	0	5 668 087 500

Anyagfajtánkénti díjak (Ft/kg) 2019								
	Papír	Fém (alumínium nélkül)	Alumínium		Műanyag	Üveg	Fa	Társított
Lakossági előkezelés								tisztán 32
Lakossági hasznosítás	1,8			PET	18,9	14,5		vegyes papírban 35
				PP+HDPE	28			
				egyéb	32			
Fogyasztói gyűjtés és hasznosítás						31		
Ipari gyűjtés és hasznosítás	5,1				30	20	13	37

2. melléklet

Elektromos és elektronikus berendezésekből képződött hulladékok - 2019. évi gyűjtési és előkezelési terv

Termékdíjköteles termékek	Hőcserélő berendezések	Képernyők, monitorok és olyan berendezések, amelyek 100 cm ² -nél nagyobb felszíni képernyőt tartalmaznak	Nagygépek (bármely külső méret meghaladja az 50 cm-t)		Kisgépek	Kisméretű számítástechnikai berendezések és távközlési berendezések (egyik külső méretük sem haladja meg az 50 cm-t)	Összesen termékdíjas E+E	
				Összesen				Összesen
2019. évi összes kibocsátás terv (kg) NYITOTT HATÁLY	21 965 000	11 354 200	11 354 200	138 396 400	138 396 500	57 515 000	12 150 800	241 381 500
2019. évi kollektív kibocsátás terv (kg) NYITOTT HATÁLY	21 965 000	11 354 200	11 354 200	138 266 300	138 266 300	57 512 300	12 150 800	241 248 600
2019. évi egyéni kibocsátás terv (kg) NYITOTT HATÁLY	0	0	0	130 100	130 200	2 700	0	132 900
Ktdt. 3. melléklet szerinti hasznosítási arány	0,55		0,52		0,55	0,48	0,48	
197/2014 Korm.r. 2019. évi minimális gyűjtési arány ¹	75%		68%		48%	23%	70%	
197/2014 Korm.r. 2019. évi minimális hasznosítási arány	85%		80%		85%	75%	75%	
197/2014 Korm.r. 2019. évi minimális újrahasználatra előkészítési és újrafeldolgozási arány	80%		70%		80%	55%	55%	
2012/19/EU(WEEE-) irányelv szerinti minimális gyűjtési arány								65%/85% ²

	Hűtőgépek	Képmegjelenítő	Kombinált	Összesen	Nagygép	Kombinált	Összesen	Kombinált	Kombinált	Összesen
Összesen kg	5 735 000	9 000 000	1 498 000	10 498 000	16 500 000	22 782 450	39 282 450	13 999 030	5 306 560	74 821 040
Maximális egységár (Ft/kg)	130	80,0	56,0		12,0	20,0		63,0	56,0	
Összesen (Ft)	745 550 000	720 000 000	83 888 000	803 888 000	198 000 000	455 649 000	653 649 000	881 938 890	297 167 360	3 382 193 250

Összes egyéni gyűjtés, előkezelés (kg)	0	0		0	189 100	189 100	1 700		0	190 800
Összes független gyűjtés, előkezelés (kg)	0	0		0	351 500	351 500	101 500		40 000	493 000

Összes gyűjtés, előkezelés (kg)	5 735 000	9 000 000	1 498 000	10 498 000	39 823 050	39 823 050	14 102 230		5 346 560	75 504 840
---------------------------------	-----------	-----------	-----------	------------	------------	------------	------------	--	-----------	------------

¹ A megelőző év forgalomba hozatalára vonatkoztatva

² A megelőző három évben forgalomba hozott mennyiség átlagának 65%-a vagy a tárgyévben keletkezett hulladék 85%-a

3. melléklet

Gumiabroncsból és akkumulátorból képződött hulladékok - 2019. évi gyűjtési és hasznosítási terv

Gumiabroncs

2019. évi összes kibocsátás terv (kg)	83 094 700
2019. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	30 732 700
2019. évi egyéni kibocsátás terv (kg)	52 362 000
Ktdt. 3. melléklet szerinti átlagos hasznosítási arány	0,75

Gyűjtés és őrlés útján történő tervezett hasznosítás kollektív kibocsátók tekintetében (kg)	16 000 000
Maximális egységár (Ft/kg)	28,00
Gyűjtés és őrlés útján történő hasznosítás után kifizetett szolgáltatási díj, nettó (Ft)	448 000 000
Gyűjtés és pirolízis útján történő tervezett hasznosítás kollektív kibocsátók tekintetében (kg)	5 000 000
Maximális egységár (Ft/kg)	25,00
Gyűjtés és pirolízis útján történő hasznosítás után kifizetett szolgáltatási díj, nettó (Ft)	150 000 000
Összes gyűjtés és hasznosítás, kollektív teljesítők tekintetében (kg)	21 000 000
Összes kifizetett szolgáltatási díj, nettó (Ft)	573 000 000

Összes gyűjtés és hasznosítást, egyéni teljesítők tekintetében (kg)	41 349 500
Összes gyűjtés és hasznosítás, független hulladékgazdálkodók tekintetében (kg)	2 300 000
Összes gyűjtés és hasznosítás mennyisége (kg)	64 649 500

Akkumulátor

	elektrolittal feltöltött	elektrolittal fel nem töltött	összesen
2019. évi összes kibocsátás terv (kg)	29 029 100	400 000	29 429 100
2019. évi kollektív kibocsátás terv (kg)	24 000 000	300 000	24 300 000
2019. évi egyéni kibocsátás terv (kg)	5 029 100	100 000	5 129 100
Ktdt. 3. melléklet szerinti átlagos hasznosítási arány (%)	0,85	0,85	

	ólom sav akkumulátorok	lúgos akkumulátorok	összesen
Összes gyűjtés és hasznosításra átadás, kollektív teljesítők (kg)	21 200 000	250 000	21 450 000
Maximális egységár (Ft/kg)	14,70	55,00	
Összes kifizetett szolgáltatási díj, nettó (Ft)	311 640 000	13 750 000	325 390 000

Összes gyűjtés/hasznosítás, egyéni teljesítők (kg)	4 554 472	61 300	4 615 772
Összes gyűjtés/hasznosítás, független hulladékgazdálkodók (kg)	3 000 000		3 000 000
Összes gyűjtés és hasznosítás/hasznosításra történő átadás (kg)	29 004 472	61 300	29 065 772